

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM VE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME TOPLANTISI

RAPORU

17-18 OCAK 2002

OKULÖNCESİ EĞİTİM VE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME TOPLANTISI RAPORU

Sunuş:

Anne Çocuk Eğitim Vakfı'nın önderliğinde, mevcut okulöncesi eğitim sisteminin analiz edilmesi, değerlendirilmesi, ileriye dönük geliştirici önerilerin oluşturulması ve okulöncesi eğitim sisteminin temel taşlarından biri olan öğretmenlerin yetiştirildikleri eğitim programlarının incelenmesi amacıyla, 17-18 Ocak 2002 tarihlerinde Ankara'da bilimsel bir toplantı düzenlenmiştir.

Anne Çocuk Eğitim Vakfı bu toplantıyı düzenlerken iki temel varsayımdan hareket etmiştir. Bunlardan birincisi; Türkiye'de 1980'li yıllardan günümüze uzanan okulöncesi eğitim uygulamalarının çeşitli yönleriyle irdelenmesi ve 21. yüzyılda uygulamaya geçirilmesi gereken yeni ve/veya farklı modellerin ortaya çıkarılmasının gerekliliğidir. Diğeri ise; Eğitim Fakültelerinde dört yıldır uygulanan ve 2001-2002 öğretim yılının sonunda mezun verecek olan Okulöncesi Öğretmenliği Lisans Programının değerlendirilmesi ve geliştirilmesinin okulöncesi öğretmenlerinin niteliğinin artırılması açısından çok önemli olmasıdır.

Bu toplantıya; Milli Eğitim Bakan'lığı Okulöncesi Eğitimi Genel Müdürü, Yardımcıları ve Daire Başkanları, konu ile ilgili bakanlık yetkilileri, Açıköğretim Fakültesi dahil 33 ayrı üniversitenin İlköğretim Bölüm Başkanları ile Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı Başkanları ve UNICEF eğitim ekibi üyeleri katılmıştır (Bkz. sayfa 24).

İki gün süren bu toplantıda okulöncesi eğitim dört ayrı çalışma grubunda çeşitli yönleriyle ele alınmıştır. Her çalışma grubu konuyu önceden belirlenen üç temel başlık altında incelemiştir. Bu temel başlıklar şunlardır:

Mevcut Okulöncesi Eğitim Sisteminin Değerlendirilmesi

Okulöncesi Eğitimde Personel Yetiştirme Politikalarının Belirlenmesi

Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Okulöncesi Öğretmenliği Lisans Programının Değerlendirilmesi

Dört çalışma grubunun ayrı ayrı hazırladıkları raporlar daha sonra birleştirilerek genel kurula sunulmuş ve tartışılmıştır.

Bu toplantıda elde edilen sonuçlar ve öneriler Anne Çocuk Eğitim Vakfı ve "Erken Çocukluk Eğitimi Danışma Kurulu" tarafından gözden geçirilerek raporlaştırılmıştır.

Raporun hazırlanması sırasında da, çalışma gruplarında benimsenen yol izlenmiş, sonuçlar ve öneriler yukarıdaki üç ana başlık altında toplanarak anlatılmıştır.

Yapılan çalışmaları ve alınan sonuçları açıklayan bu toplantı raporunun Türkiye'de okulöncesi eğitimin gelişimine katkıda bulunmasını umuyor, bilgilerinize sunuyoruz.

Saygılarımızla,

AÇEV Erken Çocukluk Eğitimi Danışma Kurulu

OKULÖNCESİ EĞİTİM VE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME TOPLANTISI RAPORU

Giriş:

Toplantı sırasında üç başlık altında incelenen konular, raporun yazılması sırasında da, aşağıdaki şekilde aynı başlıklar altında ele alınmıştır:

- 1- Mevcut Okulöncesi Eğitim Sisteminin Değerlendirilmesi
- 2- Okulöncesi Eğitimde Personel Yetiştirme Politikalarının Belirlenmesi
- 3- Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Okulöncesi Öğretmenliği Lisans Programının Değerlendirilmesi

I. MEVCUT OKULÖNCESİ EĞİTİM SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Hedef Kitle:

1.a. Mevcut Durum

Son yıllarda okulöncesi eğitim hizmetlerinde bir yaygınlaşma görülmekle birlikte genel olarak değerlendirildiğinde erken çocukluk döneminde verilen hizmetler hedef kitle dikkate alındığında yetersiz kalmaktadır.

Özellikle 0-4 yaş grubuna sağlanan hizmetler 5-6 yaş grubuna sağlanan hizmetlerden daha yetersizdir.

Hedef kitleye sağlanan hizmetlerin dağılımında bölgeler arasında belirgin farklılıklar bulunmaktadır.

1.b. Öneriler

- Hedef kitle hamilelik döneminden başlayarak 0-8 yaş arasında tüm çocukları ve ailelerini kapsayacak şekilde daha geniş olarak tanımlanmalıdır. Bu kapsama özel ilgi gerektiren çocuklar ve aileleri de dahil edilmelidir. Bu kapsam dikkate alınarak okulöncesi eğitim kavramı yerine **erken çocukluk eğitimi** kavramı benimsenmeli ve kullanılmalıdır.

(Ancak bu toplantıda yalnızca 0-6 yaş grubuna yönelik hizmetler ele alınıp değerlendirildiği, 6-8 yaş grubu ele alınmadığı için, raporda "Okulöncesi Eğitim" kavramı kullanılmaya devam edilmiştir. Bundan sonraki çalışmalarda yaş grubunun 0-8 olarak benimsenmesi ve konunun "Erken Çocukluk Eğitimi" olarak ele alınması bu toplantıda Genel Kurulu'n verdiği önemli kararlardan biridir.)

- Eğitimcilerin yanısıra toplumun diğer kesimlerinin de (politikacılar, iş adamları, sendikalar, yerel yönetimler, medya mensupları, vb.) erken çocukluk eğitimine katkı sağlamaları yönünde bilinçlendirilmeleri için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bu bir anlamda çeşitli kurum ve kuruluşların da hedef kitle olarak erken çocukluk eğitimi kapsamına dahil edilmesidir.
- Okulöncesi dönemde sağlanan hizmetlerin yaygınlaştırılması için hedef kitlenin ulaşılamayan ya da çok az ulaşılan bölümüne yaş grubu ve

yerleşim bölgeleri de dikkate alınarak hizmet sunmada öncelik verilmelidir.

- Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi ve çocukların hazırbulunuşluk düzeyinin yükseltilerek ilköğretime yumuşak geçiş yapabilmelerinin sağlanabilmesi için 60-72 aylık çocuklar için bir yıllık okulöncesi eğitim zorunlu eğitim kapsamına alınmalıdır.

2. Donanım:

2.a. Fizikî Donanım

2.a.a. Mevcut Durum

Okulöncesi eğitime hizmet veren binaların fiziksel yapılarında yetersizlikler bulunmaktadır. Bu yetersizlikler hem iç hem de dış mekanlar için söz konusudur.

Bu yetersizlikler; kullanılan alanların büyüklüğü, sağlık koşullarına uygunluk, araç-gereç ve materyallerin nitel ve nicel durumu ana başlıkları altında toplanabilir.

2.a.b. Öneriler

- Yeni inşa edilecek kurum binaları için ulusal normlar belirlenmelidir. Norm belirleme çalışmaları sırasında iç mekânlar, dış mekânlar ve eğitsel materyaller bir bütün olarak ele alınmalıdır. Bu belirlemeler yapılırken uluslararası normlarla tutarlılık da göz önünde bulundurulmalıdır. Böylece okulöncesi eğitim ile ilgili olarak yeni binalar inşa edilirken ulusal ve uluslararası normlara uygunluk koşulunun sağlanması zorunlu hale getirilmelidir. Yeni inşa edilecek kurum binalarında normlara uygunluk ve işlevselliğin yanısıra maliyetin nitelikten ödün vermeden ucuz olmasına da özen gösterilmelidir.
- Halen hizmet veren binalar ise bu doğrultuda gözden geçirilmeli, eksikliklerin giderilmesi için yeniden düzenlemeler yapılmalıdır.

2.b. Personelin Donanımı

2.b.a. Mevcut Durum

Okulöncesi eğitimde görev alan personelin sayısı, çeşitliliği ve donanımı yetersizdir.

2.b.b. Öneriler

- Her sektörde (eğitim, sağlık, sosyal hizmetler, adalet, turizm, v.d.) verilen hizmetin özelliğine uygun personelin kimlerden oluşması gerektiği yeniden tesbit edilmelidir. Yapılan tesbitler doğrultusunda bu tür personelin eğitimleri ve istihdamları için gerekli olan yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Bölgelerin gereksinimlerine yanıt verebilecek farklı okulöncesi eğitim modellerini uygulayabilmek için uygun sayı, çeşitlilik ve donanımdaki personel ihtiyaçları tesbit edilerek bunların yetiştirilmesi sağlanmalıdır.

- Bu alanda çalışan, çocukla doğrudan ya da dolaylı iletişim içinde olan tüm personele okulöncesi dönemi çocuklarının bakım ve eğitimi konularıyla aile eğitimi konusundaki bilgi ve becerilerinin artırılması amacıyla hizmet içi eğitim verilmelidir. Hizmet içi eğitim etkinliklerine işlevsellik ve süreklilik kazandırılmalıdır.
- Bu alanda çalışan personel arasında disiplinlerarası işbirliğinin sağlanması ve etkileşimin artırılması için kurum içi ve kurumlar arası hizmet içi eğitimler, konferanslar, çalışma grupları, etkileşim grupları, vb. çalışmalar düzenlenmeli ve bu çalışmalara süreklilik kazandırılmalıdır.
- Okulöncesi eğitim sisteminde öğretmenin dışında farklı meslek elemanlarına da gereksinim duyulmaktadır (Psikolog, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, özel eğitimci, sosyal çalışmacı vd.). Bu elemanların istihdamı için gerekli kadroların ihdas edilmesi gerekmektedir. Bu konuda ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerin en kısa sürede yapılması önem taşımaktadır. Uzmanlık alanları farklı olan bu elemanların birkaç kurum ya da belli bir eğitim bölgesinin tümünde hizmet verecek şekilde organizasyonu verimliliği artırma bakımından tercih edilmelidir. Bu tercih doğrultusunda bu elemanların görevlendirilme yöntem ve sistemi de belirlenmelidir.
- Liselerin ve tüm yüksek öğretim kurumlarının öğretim programlarına insanın gelişim dönemleriyle ilgili dersler konulmalıdır. Bu dersler aracılığıyla geleceğin anne ve babalarının özellikle okulöncesi dönemi bakım ve eğitimi konusunda bilgi, beceri ve en önemlisi de bilinç kazanmaları sağlanmış olacaktır.
- Mesleki Eğitim Fakültelerinin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü ile Ev Ekonomisi Yüksek Okullarının Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunlarından okulöncesi eğitim sisteminde yeterince yararlanılamamaktadır. Bu bölüm mezunlarının kendi alanlarında kadrolu olarak çalışabilmeleri için yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Bu yasal düzenlemelerle eğitim, sağlık, sosyal hizmet, adalet, turizm gibi sektörlerde Çocuk Gelişimi ve Eğitimi mezunlarının kadrolu olarak görev yapmaları sağlanmış olacaktır.
- Meslekî Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümü mezunları dışında kalan Çocuk Gelişimi ve Eğitimcilerinin öğretmenlik sertifikası alarak Kız Meslek Liselerinde öğretmenlik yapabilmelerine olanak tanınmalıdır.
- Okulöncesi eğitim veren kurumlarda öğretmen açığı olduğu durumlarda, Okulöncesi Öğretmenliği Programı mezunlarının öncelikli atanma hakları saklı tutulmak kaydıyla, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümü mezunlarının öğretmen olarak atanmada başka okul ve branşlardan mezun olanlardan daha öncelikli olmaları sağlanmalıdır.

3. Yaygınlaşma Politikaları:

3.a. Mevcut Durum

Okulöncesi dönemde verilen hizmetlerin Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Turizm Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Üniversiteler, Sivil Toplum Örgütleri bünyesinde

farklı modellerde gerçekleştirildiği bilinmektedir. Tüm bu sektörlerde yapılan eğitim uygulamalarına rağmen hedef kitleye ulaşmada yaygınlaşma politikalarının yetersiz kaldığı, gerek idarî yapı gerekse uygulama modellerinde değişikliklere ihtiyaç duyulduğu yadsınmaz bir gerçektir.

3.b. Öneriler

3.b.a. İdari Yapı

- Okulöncesi dönemine yönelik olarak farklı sektörlerce sunulan hizmetlerin belli standartlara uygunluğu önem taşımaktadır. Çeşitli kurum ve kuruluşlarca sunulan hizmetlerin standartlara uygunluğu Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenmelidir. Böyle bir denetimin sağlanabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Bu noktada Okulöncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün, Milli Eğitim Bakanlığı idari yapısı içinde bugünkü haliyle yani ayrı bir genel müdürlük olarak hizmet vermesi önemli ve gerekli görülmektedir.
- Yerel düzeyde bölgelerin gereksinimleri belirlenerek, bu gereksinimlere uygun modellerin seçilmesi, bu modelleri başarıyla uygulayabilmek için de personelin ve idari yapının gözden geçirilerek yeni düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
- Bu yeni düzenlemelerle, yerel düzeyde hizmetten yararlananların ve farklı şekillerde hizmete katkı sağlayanların idarî yapı içinde yer almalarına olanak tanıyarak bu grupların da idarî yapıda temsil edilmeleri sağlanmalıdır.

3.b.b. Modeller

- Okulöncesi dönemde sunulan hizmetler yaygın olarak kurum merkezli hizmetlerdir. Bu hizmetler genellikle nicelik ve nitelik açısından yetersizdir ve bazı bölgelerin yerel gereksinimleri ile tutarlı değildir. 0-3 yaş döneminde verilen hizmetler ise daha da yetersizdir. Hizmetlerin çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- 0-3 yaş grubunu hedef alan programlar ev merkezli, sağlık ve bakım ağırlıklı olmalıdır.
- Eğitim, sağlık, adalet, tarım, sosyal hizmet ve turizm sektörlerine uygun, bölgelerin gereksinimleri ile tutarlı farklı okulöncesi eğitim modelleri geliştirilmelidir.
- Farklı okulöncesi eğitim modellerinin standartları oluşturulmalı, uygulamaların takip ve denetimi bu standartlar doğrultusunda yapılmalıdır.
- Varolan okulöncesi eğitim kurumlarının yıl boyunca, haftanın yedi günü, tam kapasite ile çalışmalarını için gereken düzenlemeler yapılmalı ve böylece bu kurumların farklı yaş gruplarına ve farklı hedef gruplarına hizmet verecek şekilde çalışmaları sağlanmalıdır.
- Bazı bölgelerde okulöncesi eğitimden yararlanma fırsatı bulamamış çocuklar için, ilköğretime başlamadan önce, varolan kurumlar aracılığıyla yaz aylarında ve/veya hafta sonlarında okulöncesi eğitim hizmeti

sunulmalıdır.

- Çok amaçlı ve gezici okulöncesi eğitim modelleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Uzaktan eğitim (T.V., radyo, gazete, vb.) yoluyla başta çocuklar ve anne babalar olmak üzere toplumun çeşitli kesimlerine okulöncesi çocukluklarının bakımı ve eğitimi konularında hizmet sunulmalıdır.
- Müze, kütüphane, tiyatro gibi kurumlarda okulöncesi çocuklara yönelik birimler açılması sağlanmalı ve bu birimlerde çocuklara çeşitli programlar sunulmalıdır.
- Sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin okulöncesi eğitim konusundaki etkinliklerinin artırılması gerekmektedir. Bunun için sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin okulöncesi eğitim kurumlarının açılması, alan ve bina sağlanması, farklı eğitim modellerinin yaygınlaştırılması (oyuncak kütüphanesi, oyun grupları, oyun odaları, vb.) gibi konularda daha katılımcı bir konumda olmaları beklenmektedir.
- Genel Kurmay Başkanlığı'nın, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıkları aracılığıyla okulöncesi eğitimin yaygınlaştırılması konusunda farklı modelleri işe koşarak önemli katkı sağlayabileceği ve bu konuda bilinç kazandırabileceği düşünülmektedir. Bu uygulamaların bir an önce başlatılması önerilmektedir.
- Çeşitli projeler kapsamında geliştirilen ve denenen başarılı pilot okulöncesi eğitim modelleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Toplu sözleşmelerde okulöncesi eğitiminden ücretsiz yararlanma hakkı talep olarak yer almalıdır.

okulöncesi eğitimin tüm çocuklar için ücretsiz bir hizmet olması temenni edilmektedir. Ancak anne ve babalardan bu hizmete emek olarak katkıları istenebilir.

II. OKULÖNCESİ EĞİTİMDE PERSONEL POLİTİKALARININ BELİRLENMESİ

1. Okulöncesi Eğitimde Gereksinim Duyulan Elemanlar:

1.a. Mevcut Durum

Okulöncesi eğitim alanında ülkemizde bölgelerin değişen gereksinimlerini karşılayabilecek farklı eğitim modellerinde çeşitli elemanların işbirliği yaparak çalıştığı, kurum içi ve kurumlararası yönlendirmelerin yapıldığı bir sistem bulunmamaktadır.

Okulöncesi eğitimin okul yapısı içinde verildiği Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görevlendirilmek üzere gereksinim duyulan öğretmen sayısı çok fazladır. Bu sayıyı karşılamada Okulöncesi Öğretmenliği Lisans mezunları yeterli olamamaktadır. Bu nedenle, Milli Eğitim Bakanlığı ile Anadolu Üniversitesi rektörlüğü arasında 2000 yılında 3 yıl sürecek olan bir Protokol imzalanmıştır.

Bu protokole göre; Kız Meslek Liselerinin Çocuk Gelişimi, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Çocuk Gelişimi ve bakımı mezunu olup, 2000, 2001, 2002 yıllarında 7

OSS sınavına katılarak 105 ve daha yukarı alan ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Okulöncesi Eğitimi Öğretmenliği Programına kayıt yaptırarak uzaktan öğretim yöntemiyle öğrenim görenlerden, Valiliklerce açılan en az 60 saatlik eğitim programı kursuna katılanlar, ihtiyaca göre ve mevzautın el verdiği ölçüde Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Kadrosuz Usta Öğretici olarak görevlendirilmektedir.

Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı kurumlarda ise yönetici olarak Çocuk Gelişimi ve Eğitimsi, Sosyal Çalışmacı ve Psikologlar; öğretmen olarak da Yüksekokulların Çocuk Gelişimi ve Eğitimi mezunları ile Kız Meslek Liselerinin Çocuk Gelişimi mezunları çalışmaktadır.

Okulöncesi eğitim alanında çalışan ancak farklı kaynaklardan gelen bu öğretmenler arasında nitelik farklılıkları bulunmaktadır.

1.b. Öneriler

- Okulöncesi eğitimde varolan modellerin desteklenmesi, farklı modellerin geliştirilerek etkili bir biçimde uygulanabilmesi için öğretmenin dışında farklı özelliklerde personelin görevlendirilmesi gerekmektedir.
- Farklı disiplin alanlarında yetişmiş okulöncesi eğitim personeli şu elemanlardan oluşmalıdır:

Çocuk Gelişimi ve Eğitimsi, Psikolog, Özel Eğitimsi, Sosyal Çalışmacı, Rehber ve Psikolojik Danışman, Program Geliştirmeci, Ölçme ve Değerlendirmeci, Diyetisyen, Beslenme Eğitimsi, Doktor, Hemşire, v.d.

- Her kurumda yukarıda sözü edilen elemanların hepsini istihdam etmek her zaman ekonomik olmayabilir. Bu nedenle Eğitim Bölgelerinde ve/veya Rehberlik Araştırma Merkezlerinde bu elemanlardan meydana gelen ekipler oluşturmak ve bölgelerde gereksinim duyulan durumlarda ekipteki alan uzmanlarının o yerde hizmet vermesini sağlamak daha rasyonel bir çözüm olabilir.
- Eğitim Bölgelerinde ve/veya Rehberlik Araştırma Merkezlerinde oluşturulacak ekiplerde görevlendirilecek bu elemanların tanımları ile iş ve görev analizleri yapılmalıdır. Bunlar yapıldığı takdirde hem bu elemanların seçimlerinde ve atamalarında hem de ekibin çalışmalarında olumlu sonuçlara ulaşmak mümkün olabilecektir.
- Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı mezunları ile Ev Ekonomisi Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunları Eğitim Bölgelerinde ve/veya Araştırma Merkezlerinde çocuk gelişimi ve eğitimsi veya çocuk gelişimsi gibi ünvanlarla görev almalıdır.
- Ev Merkezli Eğitim uygulamalarında profesyonel meslek elemanlarının yanı sıra bu konuda eğitim almış gönüllüler ve eğitimsiz gönüllüler de farklı hizmet boyutlarında katkı getirmek üzere görevlendirilmelidir.

2. Bu Alanda Çalışacak Personelin Donanımı:

2.a. Mevcut Durum

Okulöncesi Eğitim alanında çalışacak öğretmenlerin seçiminde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince belirlenen ölçütler kullanılmaktadır. Çocukla birebir çalışan bu elemanların seçiminde ve yetiştirilmesinde özel niteliklerin bulunması gerekmektedir.

Ayrıca bu alanda çalışanların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Oysa çocukların yetişirken erkek modellere de gereksinimleri vardır.

Kurumsal Okulöncesi Eğitim uygulamalarında farklı niteliklerdeki meslek elemanlarından yeterince yararlanılamamaktadır. Bu konuda yasal düzenlemeler ve kadro tahsisi noktalarında engeller bulunmaktadır.

Kurumların kendi içlerinde ve diğer kurumlarla olan ilişkilerinde yeterli yönlendirmeler yapılamamaktadır.

Alanda çalışan personel hizmetiçi eğitim olanaklarından sistemli bir şekilde yararlanamamaktadır. Hizmetiçi eğitim sistemine süreklilik kazandırılmamıştır.

2.b. Öneriler

2.b.a. Lisans Öncesi Seçim Ölçütleri

- Okulöncesi Eğitim alanında çalışacak tüm meslek elemanlarının seçiminde farklı ölçütler geliştirilmelidir. Özellikle öğretmenlerin seçiminde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme sınavı tek ölçüt olmaktan çıkarılmalı, farklı ölçütler ve bu ölçütlere uygun bireylerin nasıl seçileceklerine ilişkin yeni yollar belirlenmelidir.
- Okulöncesi Eğitim alanında erkeklerin de çalışmasını özendirmek için önlemler alınmalıdır. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin hazırladığı kılavuzlarda bu bölümlerin erkek öğrencilere de açık olduğu özellikle vurgulanmalıdır. Çeşitli üniversitelerin Eğitim Fakülteleri, içinde buldukları il ve ilçelerde, Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalında görevli öğretim elemanlarının katkılarıyla, lise son sınıf öğrencilerine bu alanı tanıtan konferanslar düzenleyerek hem daha nitelikli öğrencileri hem de daha çok sayıda erkek öğrenciyi bu bölümlere çekebilmek için özel çaba göstermelidir.

2.b.b. Okulöncesi Eğitimde Çalışacak Personelin Özellikleri

- **Müfettiş:** Eğitim Fakültelerinin Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalının 4 yıllık lisans programından mezun olmak ve 5 yıllık okulöncesi öğretmenlik deneyimine sahip olmak.Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı mezunlarının yetersiz kaldığı durumlarda Üniversitelerin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümlerinden lisans mezunu olanlar da 5 yıllık deneyime sahiplerse bu alana müfettiş olarak atanabilirler.

Ayrıca Okulöncesi Eğitim alanı ile ilgili diğer alanlardan 4 yıllık lisans diplomasına sahip olanlardan okulöncesi eğitim konusunda hizmetiçi eğitime katılmış olan ve en az 5 yıllık okulöncesi öğretmenlik deneyimine sahip olanlar da müfettiş olarak atanabilirler.

- **Yönetici:** Eğitim Fakültelerinin Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Okulöncesi

Öğretmenliği 4 yıllık Lisans Programı mezunu olmak ve 5 yıllık okulöncesi öğretmenlik deneyimine sahip olmak.

Üniversitelerin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunları da alanlarında 5 yıllık deneyime sahip oldukları takdirde yönetici olarak atanabilirler.

- **Öğretmen:**Eğitim Fakültelerinin Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Okulöncesi Öğretmenliği 4 yıllık Lisans Programı mezunu olmak.
- **Çocuk Gelişimi ve Eğitimsi:** Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı ve Ev Ekonomisi Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü 4 yıllık lisans programı mezunu olmak.
- **Alan Uzmanları:** (Psikolog, Sosyal Çalışmacı, Özel Eğitimci, Rehber ve Psikolojik Danışman, Program Geliştirmeci, Ölçme ve Değerlendirmeci, Diyetisyen, Beslenme Eğitimcisi, Doktor, Hemşire):

Kendi alanlarında en az 4 yıllık lisans mezunu olmak.

Okulöncesi eğitim konularında dersler ya da sertifika almış olmak.

- **Usta Öğretici:**Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi mezunu olmak.

Eğitim Fakültelerinin, Okulöncesi Öğretmenliği ve/veya Çocuk Gelişimi ve Eğitimi ön lisans programı mezunları da usta öğretici olarak atanabilirler.

Ayrıca kendileri istedikleri takdirde Okulöncesi Öğretmenliği ve/veya Çocuk Gelişimi ve Eğitimi lisans programı mezunları da usta öğretici olarak atanabilirler.

- **Destek Personel:** En az ilköğretim okulu mezunu olmak.
- Okulöncesi Eğitim Personelinin seçiminde; müfettiş, yönetici, öğretmen ve alan uzmanları için lisans-üstü eğitim yapmış olma, destek personelin seçiminde ise lise mezunu olma ve okulöncesi eğitim konusunda hizmetiçi eğitime katılmış olma tercih nedeni olmalıdır.
- Öğretmenlerin ve alan uzmanlarının okulöncesi eğitim ya da yakın alanlarda Lisans-üstü Eğitim yapmaları teşvik edilmelidir.

2.b.c. Hizmetiçi Eğitim Olanakları

- Okulöncesi Eğitim alanında çalışan tüm personelin düzenli aralıklarla ve sürekli olarak Okulöncesi Eğitim, Çocuk Bakımı ve Gelişimi gibi konularda hizmetiçi eğitimlere katılımları zorunlu olmalıdır. Üniversitelerin katkısı ile bu alanlarda standart hizmetiçi eğitim paket programları hazırlanmalıdır.
- Bu alanda çalışan personel hizmet süresi boyunca belirli aralıklarla performans değerlendirme sınavlarına alınmalıdır. (Örneğin; öğretmenler ve kadrolu usta öğreticiler 5 yılda bir, müfettişler 2 yılda bir bu sınava alınmalıdır.) Başarısızlık durumunda ilgili elemanların hizmetiçi eğitimleri tekrarlanmalıdır.
- Hizmetiçi eğitim seminerleri yerel düzeyde planlanan bir idari yapıya kavuşturulmalı ve yıl boyunca sürekli olarak verilmelidir.

- Hizmetiçi eğitime katılacak öğretmen ve alan uzmanlarına yer ve zaman planlaması konusunda kararlara katılım ve seçme hakkı tanınmalıdır.
- Kurum Merkezli Okulöncesi Eğitim uygulamalarında görevli öğretmenlerin çeşitli branşlar konusunda daha donanımlı yetişmiş olmaları istenen ve beklenen durumdur (Beden Eğitimi, Müzik, Drama, vb..). Ancak bazı kurumlarda bu etkinlikler için branş öğretmenlerinin görevlendirildiği de bilinmektedir. Böyle durumlarda branş öğretmenlerinin okulöncesi eğitim konusunda hizmetiçi eğitimden geçirilmelerine özen gösterilmelidir.
- Bakıcı annelere çocuk gelişimi ve eğitimi, servis şoförlerine çocuk ve aile ilişkileri, aşçılara çocuk ve hijyen gibi konularda hizmetiçi eğitim verilmelidir.
- Hizmetiçi eğitimlerde personele aşamalı olarak yeterlilik kazandırılmalı ve kazanılan yeterliliklerle ilgili olarak belge verilmelidir.
- Hizmetiçi eğitimlere katılma, belge ve sertifika alma konularında özendirici bir sistem oluşturulmalıdır.
- Öğretmenler ve farklı disiplinlerden gelen alan uzmanları diğer kurumlardaki çalışmaları yakından izlemeli, bu kurumlardaki meslektaşları ile grup çalışmaları yaparak birbirlerinin gelişimlerine katkı getirmelidirler.
- Hizmetiçi eğitimler için seminerler düzenlenirken içeriğe uygun farklı alanlarda yetişmiş eğitimcilerden oluşan bir ekip oluşturulmasına özen gösterilmelidir. Bu şekilde hizmetiçi eğitimlerde disiplinlerarası koordinasyon ve işbirliği sağlanabilir.
- Hizmetiçi eğitimin yaygınlaştırılması için "öğretmenden öğretmene" eğitim yolu benimsenmelidir. Bunun yapılabilmesi için Üniversitelerin Okulöncesi Eğitim ve Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanındaki Öğretim Elemanları tarafından Formatör Öğretmenler yetiştirilmelidir.
- Hizmetiçi eğitim programları hazırlanırken içeriğin teori ve uygulama dengesine dikkat edilmelidir.
- Hizmetiçi eğitim sunumunda uzaktan eğitim olanaklarından da yararlanılmalıdır.

2.b.d. Personel ile İlgili Yasal Düzenlemeler

- Okulöncesi Eğitim alanında çalışacak farklı özellikteki elemanların (başta Çocuk Gelişimcisi ve Eğitimcileri olmak üzere) sisteme dahil edilebilmesi için gerekli kadro tahsisi ve bütçe ödenekleri sağlanmalıdır.
- Belediyelerin, Sivil Toplum Kuruluşlarının ve Sendikaların Okulöncesi Eğitim ile ilgili kurum açabilmeleri için mevcut yasalara işlerlik kazandırılmalıdır.
- Açılan her türlü Okulöncesi Eğitim Kurumunda çalışan personelin standartlara uygunluk bakımından Milli Eğitim Bakanlığı tarafından takip edilebilmesine olanak verecek şekilde yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Eğitimciler için bir meslek odası oluşturma çalışmaları bir an önce başlatılmalıdır.

- Destek Personelin (bakıcı anne, şoför, hizmetli, aşçı, v.b.) hizmetiçi eğitimden geçirilmesi için gerekli olan mevzuat yasalastırılmalıdır.
- Okulöncesi Eğitim ile ilgili olarak bir veri tabanı oluşturulmalıdır. Bu veri tabanında hedef kitleye, varolan kurumlara ve görevli personele ilişkin ayrıntılı bilgilere yer verilmeli ve bu bilgiler sürekli olarak güncelleştirilmelidir.

III. EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE OKULÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Mevcut Durum

1998-1999 eğitim-öğretim yılında Yüksek Öğretim Kurumu tarafından hazırlanan ve yürürlüğe konulan Okulöncesi Öğretmenliği lisans programının uygulanması sırasında karşılaşılan bazı sorunlar vardır. Bu sorunlar dört yıllık uygulama sırasında hemen her fakültede yaşanan ortak sorunlardır. Bu sorunlar şu başlıklar altında toplanabilir.

1.a. Programda eksik olan dersler

Öğretmen yetiştiren programlarda genel kültür, alan bilgisi ve meslek bilgisi derslerinin belli ağırlıklarda yer alması önem taşımaktadır. Bu alanlardan herhangi birinin ihmal edilmesi yetişecek öğretmenlerin niteliklerini olumsuz yönde etkileyecektir.

Uygulanan programda özellikle "genel kültür" boyutu zayıftır. Öğretmenlerin genel kültür boyutu eksik bir programla yetişmiş olması kısa ve uzun dönemlerde eğitim sistemini de olumsuz etkileyecektir. Bu boyutun zenginleştirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca Okulöncesi Öğretmenliği için alan bilgisi diyebileceğimiz bazı temel dersler de uygulanan programda yer almamaktadır. Örneğin; İlköğretime Hazırlık, Program Geliştirme, Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Yönetim ve Denetim, Psikolojiye Giriş. Bu derslerin de programa eklenmesi gerekmektedir.

1.b. Programda birleştirilmiş olarak yer alan ancak ayrılması gereken dersler

Uygulanan programda iki, hatta üç ayrı uzmanlık alanını bir araya getiren bazı dersler vardır. Üniversiteler belli alanlarda derinleşmenin esas olduğu kurumlardır. Okulöncesi öğretmeni yetiştiren programda bunun gözardı edilmesi dersleri verecek öğretim elemanlarının belirlenmesinde ve derslerin içeriklerinin kazandırılmasında büyük sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Örneğin; Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersleri programda ayrı dersler olarak yer alması gereken derslerdir. "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" dersi; Öğretim İlke ve Yöntemleri, Program Geliştirme, Ölçme ve Değerlendirme dersleri birleştirilerek oluşturulmuş bir derstir. Program Geliştirme ve Ölçme ve Değerlendirme ayrı uzmanlık alanları olduğu için uygulamada büyük sorun yaşanmaktadır. Bu derslerin ayrı dersler haline getirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca uygulanan programda yer alan Gelişim dersleri 0-6 yaş çocuğuyla, onların aileleriyle ve okulöncesinde görevli diğer personelle sürekli iletişim

halinde olan, onları da eğitme sorumluluğu taşıyan okulöncesi öğretmenleri için çok sınırlı kalmaktadır.

1.c. Programda zorunlu ders olarak yer alan ancak seçmeli olması daha uygun olan dersler

Uygulanan programda yer alan bazı derslerin içerikleri, diğer derslerin içeriklerindeki temel konularla binişiklik gösterdiği için bu tür derslerin zorunlu ders kapsamından çıkarılarak seçmeli ders kapsamına alınması öğrenciler açısından daha yararlı olacaktır.

1.d. Haftalık ders saatinin ve kredisinin azaltılması gereken dersler

Uygulanan programda bazı derslerin ders saatleri içerikleriyle dengeli değildir. Bu derslerin içerikleri sınırlı olduğundan fazla ders saatleri ya verimsiz bir biçimde doldurulmakta ya da başka derslerin içeriklerine girilerek gereksiz tekrarlara yer verilmektedir. Öğretim etkinliklerinde verimliliğin artırılması için içerik / süre dengesinin çok iyi kurulması gerekmektedir. Derse ayrılan sürenin fazla olması her zaman için öğrenmenin etkili olacağı anlamına gelmemektedir. Bu nedenle içeriği dar kapsamlı bazı derslerin sürelerinin ve dolayısıyla kredilerinin azaltılması gerekmektedir.

1.e. İçerikleri uygun olmayan dersler

Uygulanan programda Yüksek Öğretim Kurumu tarafından belirlenen ders içeriklerinin bazıları Okulöncesi Öğretmeni olacak öğrenciler için gereksiz konulardan oluşmaktadır. Bir dersin içeriğinin belirlenmesinde o dersi alacak öğrencilerin özellikleri ve ileride üstlenecekleri görevin onlardan beklediği bilgi ve becerileri kazandırmadaki işlevselliği önem taşımaktadır. İçerik belirlenirken iş ve görev analizlerinin dikkate alınması gerekir. Örneğin; Okulöncesi Öğretmenliği Programında yer alan "Matematik Eğitimi" dersinin içeriği ile Sınıf Öğretmenliği Programında yer alan "Matematik Eğitimi" dersinin içeriği birbirinden çok farklı olmak zorundadır.

Uygulanan programda bazı derslerin içerikleri bu noktada sorun oluşturmaktadır.

Ayrıca uygulanan programda aynı dersin birbirini izlediği durumlarda, örneğin; Uygulama I, II, III ve Resim Eğitim I ve II'de olduğu gibi, bu dersler ayrı yıl ya da yarıyıllarda okutulmalarına bile içerikleri tıpatıp aynı konulardan oluşmaktadır. Bu derslerin içeriklerinin ardışık olarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

1.f. Seçmeli dersler

Uygulanan programda seçmeli derslerin yıl ve yarıyıllara dağılımı daha farklı düzenlenmeli, öğrencilere son sınıftan önce de seçmeli dersler açılmasına olanak tanınmalıdır.

1.g. Uygulama dersleri

Öğretmen yetiştirme programlarının en önemli etkinliklerinden biri şüphesiz öğretmenlik uygulamalarıdır. Ancak bu uygulamalar planlanırken öğretmenin hangi öğretim kademesi için yetiştirildiğinin göz ardı edilmemesi gerekir. Uygulanan programda yer alan (3. ve 4. sınıfta) Özel Öğretim Yöntemleri I,13

II dersleri daha çok branş öğretmeni yetiştiren programlarda, öğretmen adaylarına öğretmen olacakları alanlara dönük özel öğretim yöntemlerini kazandırmak amacıyla konulan derslerdir. Okulöncesi Öğretmenliği branş öğretmenliğinden çok farklı olduğu, zaten hemen her dersin teorik ve uygulamalı bölümleri bulunduğu ve programda ayrıca uygulama dersleri de yer aldığı için Özel Öğretim Yöntemleri I ve II derslerine gerek duyulmamaktadır.

Okulöncesi öğretmenliği programı için, 1. sınıf yerine 2. sınıfta "Okulöncesi Eğitim Kurumlarını Tanıma" adı altında bir uygulama dersi, son sınıfta ise her iki yarıyıldan birer uygulama dersi (Uygulama I ve II) olmak üzere üç ayrı uygulama dersinin yeterli olacağı düşünülmektedir.

1.h. Ders ve Uygulamaların yarıyıllara dağılımı

Uygulanan programda derslerin ve uygulamaların yarıyıllara dağılımında derslik, laboratuvar ve öğretim elemanı olanakları dikkate alınmadığı için fakültelerde pek çok sorun yaşanmaktadır.

Örneğin halen uygulanan programda II. yarıyıldan üç ayrı uygulama dersi + Özel Öğretim Yöntemleri dersleri yer almaktadır. Bu derslerin tümü için, aynı yarıyıldan uygulamalı çalışmaları planlayacak, izleyecek ve değerlendirecek öğretim elemanı ve uygulama okulu bulmak büyük sıkıntı yaratmaktadır. Bu durum taşradaki fakülteler için daha da büyük bir sorun oluşturmaktadır.

2. Öneriler

Uygulanan okulöncesi öğretmenliği programı ile ilgili olarak yukarıda sıralanan durum ve sorunlar çeşitli fakültelerin 4 yıllık deneyimlerinin sonuçları göz önüne alınarak oluşturulmuştur.

Öneriler mevcut durumu daha iyiye götürmek ve öğretmen eğitimine nitelik kazandırmak amacıyla ortaya atılmıştır.

Uygulanan Okulöncesi Öğretmenliği Programı, ortak öneriler doğrultusunda geliştirilerek aşağıda verilen program ortaya çıkarılmıştır. Bu programın temel felsefesi ve ana çerçevesi Yüksek Öğretim Kurumu tarafından hazırlanan ve halen uygulanan programdan çok farklı olmamakla birlikte fakültelerin yaşadıkları sorunları azaltmaya dönük ve öğretmenin niteliklerini arttırmaya odaklı olduğu için daha işlevsel olması beklenmektedir. Program geliştirme sürekli bir süreç olduğundan zaman içinde önerilen bu programın da gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerekecektir.

IV. EKLER:

Ek 1'de mevcut Okulöncesi Öğretmenliği Lisans Programı,

Ek 2'de geliştirilen ve uygulanmak üzere önerilen Okulöncesi Öğretmenliği Lisans Programı,

Ek 3'de de bu programda yer alan derslerin içerikleri verilmektedir.

EK 1

İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ

OKULÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL											
I.Yarıyıl						II.Yarıyıl					
KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S	KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S
	O.Ö.Eğitiminin İlke ve Yöntem.	3	0	3	3		Anne ve Çocuk Sağl.ve Hastalık	3	0	3	3
	İnsan Anatomisi ve Fiziyojisi	3	0	3	3		Çocuk Hareket Gelişim ve Eğit.	3	0	3	3
	Çocuk Gelişimi ve Psikolojisi	3	0	3	3		Çocukta Oyun Gelişimi	3	0	3	3
	Bilgisayar	2	2	3	4		Anne Çocuk Beslenmesi	3	0	3	3
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	3	3		Uygulama I	0	6	3	6
	Türkçe I (Sözlü Anlatım)	2	0	2	2		Türkçe II (Yazılı Anlatım)	2	0	2	2
	Yabancı Dil I	3	0	3	3		Yabancı Dil II	3	0	3	3
	Atatürk İlke. ve İnkılap Tarihi I	2	0	0	2		Atatürk İlke. ve İnkılap Tarihi II	2	0	0	2
	Kredi/Saat	20			22		Kredi/Saat	20			25
İKİNCİ YIL											
III.Yarıyıl						IV.Yarıyıl					
KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S	KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S
	Müzik Öğretimi	2	2	3	4		Müzik Öğretimi II	2	2	3	4
	Çocukta Dil ve Kavram Gelişi.	3	0	3	3		Çocuk Ruh Sağlığı ve Uyum b.	2	2	3	4

EK 2

İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ

OKULÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I.Yarıyıl					II.Yarıyıl								
KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S	KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S		
	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3	3		Okulöncesi Eğitime Giriş	3	0	3	3		
	Kültür ve Sanat Tarihi	3	0	3	3		Sosyolojiye Giriş	3	0	3	3		
	Psikolojiye Giriş	3	0	3	3		Çocuk Hastalıkları ve İlk Yard.	3	0	3	3		
	İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	3	0	3	3		Anne Çocuk Beslenmesi	3	0	3	3		
	Türkçe I (Sözlü Anlatım)	2	0	2	2		Türkçe II (Yazılı Anlatım)	2	0	2	2		
	Yabancı Dil I	2	0	2	2		Yabancı Dil II	2	0	2	2		
	Atatürk İlke. ve İnkılap Tarihi	2	0	0	2		Atatürk İlke. ve İnkılap Tarihi	2	0	0	2		
Kredi/Saat		16			18		Kredi/Saat		16			18	

İKİNCİ YIL

III.Yarıyıl					IV.Yarıyıl						
KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S	KOD U	DERSİN ADI	T	U	K	S
	Öğrenme Psikolojisi	3	0	3	3		Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3	3
	Çocuk Gelişimi I	3	0	3	3		Çocuk Gelişimi II	3	0	3	3
	Yaratıcılık Eğitimi	3	0	3	3		Müzik	1	2	3	3

EK 3

Ek 2'deki Derslerin İçerikleri

1-DERSİN ADI: EĞİTİM BİLİMİNE GİRİŞ (3 0 3 3)

Temel kavramlar (eğitim, öğretim, öğrenme, eğitimin kapsamı, bir eğitim kurumu olarak okul), eğitim biliminin gelişimi (eğitim biliminin Türkiye'deki gelişimi, eğitim biliminin diğer ülkelerdeki gelişimi), eğitim biliminde yöntem (temel ve uygulamalı araştırmalar, bilimsel araştırmalarda yöntem, eğitim araştırmalarında izlenen genel sistematik, eğitim araştırmalarında veri toplama yolları), eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi (eğitim ve felsefe, eğitim ve psikoloji, eğitim ve sosyoloji, eğitim ve ekonomi, eğitim ve politika), Türk Milli Eğitim Sistemi (Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısı, Türk Milli Eğitiminin temel amaç ve ilkeleri), eğitimin gerçekleşmesinde öğretmenin rolü (öğretmen eğitiminde benimsenen bazı öğretim modelleri, etkili öğretim, öğretmenin mesleki rolü).

2-DERSİN ADI: KÜLTÜR VE SANAT TARİHİ (3 0 3 3)

Kültürün tanımı, türleri, sanatın tanımı ve türleri, kültür ve sanatla ilgili kavramlar, ilkel toplumlardan günümüze kadar sanatın geçirdiği evreler, tanınmış sanat olgularının tartışılması, çağdaş kültür sorunları, çağdaş sanat sorunları.

3- DERSİN ADI: PSİKOLOJİYE GİRİŞ (3 0 3 3)

Psikoloji biliminin tanımı, psikolojinin temel kavramları, kuramları ve alt-çalışma alanları. Psikolojide kullanılan araştırma, yöntem, teknik ve değerlendirme süreçleri, temel süreçler (algı, güdülenme, öğrenme, sosyal davranış ve gelişim), zeka, kişilik ve normal dışı davranışlar ve bunların iyileştirilmesine ilişkin temel kuramlar.

4-DERSİN ADI: İNSAN ANATOMİSİ VE FİZYOLOJİSİ (3 0 3 3)

Hareket sistemi (kasların yapısı, fizyolojik özelliklerine göre sınıflandırılması, çalışma mekanizmaları, vücuttaki belirli kasların adları, yerleri, fonksiyonları, eklemlerin çeşitleri ve çalışma mekanizmaları, kemiklerin yapısı, kemik ve kıkırdak dokunun özellikleri, kemikleşme çeşitleri, vücuttaki belli kemiklerin yerleri ve fonksiyonları), dolaşım sistemi (kanın özellikleri, görevleri, kan hücreleri ve görevleri, kan plazması, kan grupları, kan uyuşmazlığı, kan ve lenf dolaşımı, kalbin anatomik ve fizyolojik yapısı), boşaltım sistemi (böbreğin ve nefronun yapısı ve özellikleri), sindirim sistemi (sindirim organları, yerleri ve yapısı), sinir sisteminin sınıflandırılması, merkezi sinir sistemi, periferik sinir sistemi), hormonlar (yapısı-sınıflandırılması, vücuttaki belli başlı bezler ve salgıları) , üreme organları (yapısı ve fonksiyonları)

5-DERSİN ADI: OKULÖNCESİ EĞİTİME GİRİŞ (3 0 3 3)

Okulöncesi eğitimin tanımı, kapsamı ve önemi, okulöncesi eğitime temel olan görüşler, okulöncesi öğretmenin özellikleri, okulöncesi çocuğunun temel özellikleri ve gereksinimleri, okulöncesi eğitimin temel ilkeleri, Türkiye'de ve çeşitli ülkelerde okulöncesi eğitimin dünü ve bugünü, okulöncesi eğitime öğretmen yetiştirme, okulöncesi eğitimde temel alışkanlıkların ve sosyal davranışların kazandırılması, okulöncesi eğitim kurumlarının fiziksel ve eğitsel

ortamları, okulöncesi eğitim ve kitle iletişim araçları, okulöncesi eğitim kurumları ile aileler arasındaki ilişkiler.

6-DERSİN ADI: SOSYOLOJİYE GİRİŞ (3 0 3 3)

Bilim nedir, toplumsal bilimler ve toplum bilim, sosyolojinin konusu, tarihçesi, yöntemleri, sosyolojideki çeşitli paradigmlar (işlevselciler, çatışmacılar, etkileşimciler), toplum nedir, birey ve toplum, toplum sınıflamaları, toplumsal gruplar, toplumsal yapı, toplumsal katlaşma, toplumsal değişme, toplumsal sapma ve sorunlar, toplumsal düzey ve kültür, toplumsal denetim, toplumsal kurumlar.

7-DERSİN ADI: ÇOCUK HASTALIKLARI VE İLKYARDIM (3 0 3 3)

Çocuk sağlığının tanımı, çocuk hastalıkları ve sağaltım yollarını bilmenin öğretmen açısından önemi, çocukluk dönemlerinde genel sağlık özellikleri, yeni doğan dönemi, ve konjenital anomaliler, çocukluk yıllarında sık görülen sağlık sorunları (kızamık, difteri, boğmaca, kabakulak vb. bulaşıcı, döküntülü hastalıklar, üst solunum yolu enfeksiyonları, ishal, kazalar), çocukluk yıllarında sık görülen kronik hastalıklar (lösemi, lenfoma vb. onkolojik hastalıklar, hemofili, talasami, majör Akdeniz Anemisi vb. hematolojik hastalıklar, kas iskelet sistemi problemleri, metabolik ve endokrin sistem hastalıkları, nörolojik hastalıklar (epilepsi vb), ilkyardımın tanımı, çocuklara uygulanacak ilkyardımlar konusunda temel eğitim ve sınıf içinde uygulamalar.

8- DERSİN ADI: ANNE ÇOCUK BESLENMESİ (3 0 3 3)

Gebeliğin tanımı ve fizyolojik değişiklikler, gebelikte enerji ve besin ögesi gereksinimleri, gebelikte görülen beslenme ile ilgili komplikasyonlar, gebelikte yetersiz ve dengesiz beslenmenin anne sağlığına etkisi, gebelikte beslenme önerileri, emzikliğin tanımı ve fizyolojisi, emziklilik döneminde enerji ve besin ögesi gereksinimleri, emziklilikte beslenme önerileri, 0-1 yaş bebek beslenmesi, düşük doğum ağırlıklı ve prematüre bebek beslenmesi, anne sütü ile beslenme, anne sütünün özellikleri, doğal beslenme, karışık beslenme, yapay beslenme, ek besinlere başlama, 0-1 yaşta enerji ve besin ögesi gereksinimleri, okulöncesi çağı çocukların beslenmesi, enerji ve besin ögesi gereksinimleri, karşılaşılan beslenme sorunları ve etkileyen faktörler, okul öncesi çocuklar için menü düzenlenmesi.

9-DERSİN ADI: ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ (3 0 3 3)

Öğrenme psikolojisinin önemi ve öğrenilmiş davranışların özellikleri, öğrenme psikolojisinin temel kavramları, öğrenmeyi etkileyen etmenler (kısa ve uzun süreli bellek, transfer, dikkat, algı vb.), temel öğrenme kuramları (klasik ve edimsel koşullanma, bilişsel ve toplumsal öğrenme), bu kuramlardan yararlanılarak geliştirilen davranış değiştirme tekniklerinin uygulama alanlarına aktarılması, öğrenme stratejileri.

10-DERSİN ADI: ÇOCUK GELİŞİMİ I (3 0 3 3)

Çocuk gelişiminin tanımı, gelişim temaları (biyolojiye karşı kazanım, sürekliliğe karşı süreksizlik gibi), çocuk gelişiminde araştırma ve yöntem (çocuk hakkında bilgi toplama yöntemleri, araştırma desenleri ve etik kurallar gibi), davranışın biyolojik temelleri (dölllenme, kromozom, gen, kalıtım), doğum öncesi gelişim ve doğum öncesi gelişimi etkileyen etmenler, bebeklik döneminin özellikleri (bireysel farklılıklar, refleks, duyum ve algı, bebekte öğrenme, taklit ve bellek22

ve bebeğin bulunduğu ortamın önemi), beyin ve hareket gelişimi, büyüme ve duygusal gelişim (duyguların ifadesi ve farkedilmesi, bağlanma gibi).

11- DERSİN ADI: YARATICILIK EĞİTİMİ (3 0 3 3)

Yaratıcılığın tanımı, yaratıcılıkla ilgili kuramlar, yaratıcı düşüncenin önemi, yaratıcılık ve zeka ilişkisi, yaratıcı kişilik özellikleri, erken çocuklukta yaratıcılığın gelişimi, yaratıcılığın geliştirilmesinde eğitimin rolü, eğitimcinin yaratıcılık konusunda ulaşmak isteyeceği hedefler, yaratıcılığın geliştirilmesinde anne-baba ve öğretmen tutumları, okul öncesi çocuklarda okul ortamında ve diğer ortamlarda (müzeler, galeriler, sergi salonları, ören yerleri, doğa, gösteri merkezleri, sanat kurumları) sanatsal yaratıcılığın geliştirilmesi, yaratıcılığın geliştirilmesinde oyunun yeri ve önemi, okulöncesi dönemde yaratıcılıkla ilgili projelerin tanıtımı ve özgün projeler oluşturulması.

12-DERSİN ADI: OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINI TANIMA (2 2 3 4)

Okulöncesi eğitim kurumlarının iç ve dış fiziksel özellikleri (grup odalarının bahçenin durumu, ısınma ve aydınlanma sistemleri), eğitim materyalleri (kitap , oyuncak vb.), personel durumu, yönetim sistemi, kurumun eğitim yaklaşımı, eğitim programları (Bu dersin gereği olarak haftada dört saat okulöncesi eğitim kurumlarında gözlem yapma).

13-DERSİN ADI: BİLGİSAYAR (2 2 3 4)

Bilgisayarla ilgili temel terimlerin ve fiziksel parçaların tanıtımı, bilgisayarın çalışma sistemi, windows ortamında çalışma, word, excel ve access uygulamaları, program akış diyagramının düzenlenmesi bilgisayarda farklı programlama paketlerini kullanarak küçük programlar hazırlama.

14-DERSİN ADI: OKULÖNCESİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN ÖĞRETİMİ (2 2 3 4)

Beden eğitiminin önemi, erken çocukluk döneminde hareket gelişimi özellikleri, değerlendirme ve izleme yöntemleri, beden eğitimi çalışmalarında dikkat edilmesi gereken noktalar, beden eğitimi öğretmenlerinin görevleri, okulöncesi eğitim kurumlarında sınıf içi ve sınıf dışı düzenlemeler, beden eğitimi programları, hareket örnekleri (duruşlar, yürüyüşler, koşular, sıçramalar, taklidi hareketler, aletli hareketler, minder, denge, kasa, barfiks, top, ip, vb.) oyun örnekleri

15-DERSİN ADI: ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ (3 0 3 3)

Temel kavramlar (öğretim, öğrenme, öğretme, kuram, yöntem, teknik, strateji, taktik, ilke, kural, model, stil), öğrenme ve öğretim ilkeleri, öğretimde planlama (yıllık-ünite-günlük planlar, hedef ve hedef davranışlar, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlar), çeşitli yöntem, teknik ve stratejiler (anlatım, soru-yanıt, sorun çözme, rol oynama, gösteri, gözlem gezisi, örnek olay, tartışma, benzetişim, işbaşında öğretim, ekiple öğretim, işbirlikli öğrenme, beyin fırtınası, altı şapkalı düşünme, görüş geliştirme vb.), öğretim araç ve gereçleri, sınıfta disiplin sağlama, sınıf yönetimi.

16- DERSİN ADI: ÇOCUK GELİŞİMİ II (3 0 3 3)

Gelişim psikolojisinin temel kavramları (gelişim, büyüme, olgunlaşma gibi), çocuk gelişiminin tarihsel temelleri (ilk, orta çağda çocuk gelişimi, hümanizm, aydınlanma, 19-20. yüzyılda yapılan çalışmalar) gelişim kuramları (psikoanalitik, psikososyal, bilişsel, ekoloji, sosyo-kültürel kuram gibi), gelişim psikolojisinin23

araştırma, yöntem, teknik ve değerlendirme süreçleri, insanın çocukluk, ergenlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerindeki fiziksel, motor, bilişsel, sosyal-duygusal, ahlaki gelişim özellikleri.

17-DERSİN ADI: MÜZİK (1 2 3 3)

Müziğin tanımı, dünyadaki müzik akımları ve özellikleri, Türkiye’de müzik türleri ve özellikleri, müziğin eğitimdeki yeri ve işlevleri, müzik terimleri ve tanımları, solfej eğitimine giriş (nota değerleri ve tartım çalışmaları), flüt ve melodika ile örnek çalışmalar, ses değiştirici işaretlerin kullanımı, her tondaki şarkılarla deşifre çalışmaları, okulöncesi çağı çocuğunun ses sınırlarının tanıtılması, transpozitenin tanımı ve değişik tonlarda transpoze örnek çalışmalar, birleşik ve karma ölçülerde şarkı örnekleri ile çalışma,

18-DERSİN ADI: OKUL ÖNCESİNDE GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ (2 2 3 4)

Okul öncesi eğitimi ve sanat, okulöncesi eğitim programlarında sanat eğitiminin yeri, okulda sanat eğitimi, bireysel ve grup çalışmaları, eğitimcinin çocuğa yaklaşımı, çocukta sanatsal gelişim evreleri, okul öncesi dönem çocuklarının sanat eğitiminde kullanılan malzemeler, çeşitli teknikler (Boya, kolaj, doku, kağıt hamuru, özgün baskı, yoğurma maddeleri- kil, plastrin, tuz seramiği vb.) ve yöntemleri, bu teknikler kullanılarak yapılan sanatsal çalışma örnekleri ve bu tekniklerin çocuklarla uygulanması, çocukların yaptıkları iki ve üç boyutlu sanatsal çalışmaların incelenmesi, proje çalışmaları, müze eğitimi ve sergi hazırlıkları, okulöncesi için hazırlanmış materyallerin (kitap, broşür, dergi, afiş, iç ve dış mekan tasarımı vb.) çocuğun estetik duyarlılığı ve sanatsal gelişimi açısından incelenmesi, evde sanat eğitimi.

19- DERSİN ADI: OKULÖNCESİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM (2 2 3 4)

Bilgisayar destekli eğitimin tanımı ve bilgisayar destekli eğitimin dayandığı temel esaslar, bilgisayar destekli eğitimin yararları ve sınırlılıkları, bilgisayar destekli eğitimde eğitimcinin rolü, okul öncesi eğitim kurumlarında bilgisayar destekli kavram eğitiminin işlevsel hale getirilmesi, okulöncesinde bilgisayar destekli eğitim programları ve nitelikleri, bilgisayar destekli eğitimin öğrenmeye etkisi.

20-DERSİN ADI: ÇOCUK RUH SAĞLIĞI (3 0 3 3)

Ruh sağlığı tanımının tarihsel süreci, tarihsel açıdan Dünyada ve Türkiye’de ruh sağlığı konusundaki gelişmeler, ruh sağlığı tanımı, çocuk ruh sağlığının tanımı ve temel ilkeleri, sadece çocukluk döneminde görülebilecek bozukluklar ve bu bozuklukların nedenlerine ilişkin geliştirilen temel kuramlar, bazı çocuklarda görülebilen bozukluklar (dikkat eksikliği ve hiperaktivite, karşı gelme, depresyon, kaygı bozukluğu gibi), bu bozukluklara ilişkin belirtiler, çocuğun yaşam değişikliklerine uyumu (ölüm, ebeveyn ayrılığı, aileye yeni bir çocuğun katılması, okula başlama, sosyal çevrenin değişmesi vb.), çocukların kullandıkları savunma mekanizmaları ve bunların hangi durumlarda harekete geçtiği, istismar ve ihmal gibi özel durumlarda yapılması gerekenler, örnek olay incelemeleri, okulöncesi öğretmeninin uyum ve davranış bozukluğu olan çocuklara yaklaşımı, rehberlik, rehberliğin amaçları, sınırlılıkları, ilkeleri.

21- DERSİN ADI: OKULÖNCESİNDE MÜZİK (1 2 2 3)

Müzik-eğitim ilişkisi, müziğin okulöncesi eğitimde kullanılmasının önemi ve amacı, okulöncesi eğitim programlarında müzik ve ritm çalışmalarının yeri,

okulöncesi dönemdeki çocuğun işitme duyusunun gelişimi, müzikal becerileri, etkinlik örnekleri ve materyaller, çocuğun gelişim düzeyine uygun temel müzik bilgileri, okulöncesi dönem çocuklarının kullanabileceği çalgıların (Orf tekniğinde kullanılan aletler gibi) tanıtımı ve kullanımı, okulöncesi eğitim kurumlarında müzik köşesi oluşturma, farklı etkinliklerde müziğin yeri, kullanılacak şarkı, tekerleme, müzikli oyunlar gibi, uygulama çalışmaları, ses kullanma ve doğru şarkı söyleme teknikleri (ses dinleme, ayırt etme, ses üretme çalışmaları, nefes açma ve şarkı söyleme, ritm, yaratıcı hareket ve dans, müzikli öyküler),

22-DERSİN ADI: OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE MATERYAL GELİŞTİRME (2 2 3 4)

Okulöncesi dönemde farklı materyal kullanmanın önemi, kullanılacak materyallerin (çeşitli kağıtlar, strafor, kumaş, ip, ahşap, zarar vermeyecek her türlü artık malzeme) özellikleri, oyun ve oyuncak yapımı konusundaki kaynak kitapların tanıtımı, farklı materyal kullanılarak eğitici araç (yap-boz, kukla, mask, kıyafet yapımı vb.) yapımı ve sergilenmesi.

23-DERSİN ADI: OKULÖNCESİ EĞİTİMDE DRAMA (2 2 3 4)

Eğitimde dramaya giriş, yaratıcılık, drama, yaratıcı dramanın tanımları, eğitimde dramanın aşamaları, eğitimde dramada temel kavramlar (drama, dramatisasyon, dramatik oyun, iletişim, oyun, doğaçlama, çocuk tiyatrosu, oyun pedagojisi, tiyatro pedagojisi, animasyon, rol oynama), tiyatro ile drama arasındaki farklar, oyun-drama ilişkisi, okulöncesi eğitimde dramanın öğeleri (drama lideri, drama grubu, drama ortamını hazırlama, sınıf dışı ortamlarda drama), okulöncesi dramada kullanılan teknikler ve uygulama örnekleri, ders sırasında uygulanan drama örneklerini temel alarak yeni drama örnekleri geliştirme.

24-DERSİN ADI: PROGRAM GELİŞTİRME (3 0 3 3)

Tanımlar ve temel kavramlar, program geliştirmenin kuramsal temelleri, eğitim programı tasarımı ve yaygın olarak kullanılan modeller, program tasarımı hazırlama (hedef, içerik, eğitim durumu, sınav durumlarının düzenlenmesi), program geliştirmede yeni yönelimler (etkin öğrenme, işbirliğine dayalı öğrenme, yaşam boyu öğrenme, çoklu zeka kuramı, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, yansıtıcı düşünme, kurmacılık vb.), program değerlendirme

25- DERSİN ADI: OKULÖNCESİNDE FEN ve MATEMATİK EĞİTİMİ (2 2 3 4)

Günlük yaşantı içerisinde fen ve matematiksel düşünmenin yeri, önemi ve insan gelişimi üzerindeki etkisi, okulöncesi eğitim programında fen ve matematik eğitiminin yeri ve önemi, okulöncesinde kavram gelişimi, kavram gelişiminin öğrenme ve öğretme ile ilişkisi, okulöncesinde fen kavramlarının öğretim yöntemleri ve teknikleri (geleneksel yöntem, deney, kavram haritası, drama, oyun, analogi ve açık havaya veya müze gibi bilim merkezlerine yapılacak inceleme gezileri) okulöncesi eğitim kurumlarında yapılabilecek fen eğitimi örnekleri, fen eğitiminde teknoloji kullanımı, fen eğitiminde kullanılacak diğer materyaller (günlük yaşamda kullanılan her türlü malzeme, hikaye kitapları, ansiklopediler, tekerleme, bilmece, şiir ve şarkılar), okulöncesinde sezgisel düşünme ve matematik, eşleştirme, karşılaştırma, sınıflandırma, sıralama gibi matematik çalışmaları, sayı kavramı gelişimi, geometrik şekiller, mekanda konum kavramının gelişimi, ölçme çalışmaları (uzunluk, ısı, miktar, ağırlık, zaman, alan, hacim vb.) grafik çalışmaları, matematik ile ilgili oyun, oyuncak ve diğer materyaller, okulöncesi çocuklarda kullanılan matematik etkinlikleri, okulöncesinde matematik masalları oluşturma, okuldışı çevrede matematiksel

düşünmeyi destekleyen bir ortam hazırlama, bilimsel düşüncenin kazandırılmasında ailenin ve eğitimcilerin rolü.

26-DERSİN ADI: ÇOCUK EDEBİYATI (3 0 3 3)

Çocuk edebiyatının tanımı, çocuk yayınlarında (resimli ve hareketli kitaplar, dergiler, masal, fabl, mani, tekerleme ve bilmeceler, şiir, öyküler, fıkralar bulunması gereken özellikler, nitelikli ve niteliksiz yerli ve yabancı yayınların biçim, içerik ve eğitsel ilkeler bağlamında karşılaştırılması, çocuk yayınlarının çocuğun gelişim alanlarına katkısı, çocuğun yaşına uygun yayınların seçilmesi, çocuk yayınlarının okulöncesi programlarındaki yeri ve önemi, eğitim uygulamalarında çocuk yayınlarından yararlanma yolları, değişik çocuk yayınlarının çocuklara okunması ve oyunlaştırılması (kukla, kartlar, aksesuarlar, giysiler vb. kullanılarak) uygulamaları.

27-DERSİN ADI: ÇOCUĞU TANIMA VE DEĞERLENDİRME (3 0 3 3)

Eğitimde çocuğu tanımanın önemi, tanıma ve değerlendirme süreçlerinin temel kavramları, gerekçeleri ve uyulması gereken etik kurallar, tanıma ve değerlendirme süreçlerinin tarihsel gelişimi, tanıma ve değerlendirmeye ilişkin farklı yaklaşımlar ve teknikler (ev ziyaretleri, ilgili yetişkinlerle yapılan görüşmeler vb.), çocuğu değerlendirmede kullanılan araçlar (testler, gözlem formları, gelişim değerlendirme ölçekleri vb.), bu araçların kullanılma alanları ve kullanılma özellikleri, okulöncesi eğitim kurumlarında çocukla ilgili bilgilerin yer aldığı dosya (portfolyo) sisteminin özellikleri ve yararları.

28- DERSİN ADI: OKULÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMLARI (3 0 3 3)

Okulöncesi eğitim kurumlarında uygulanan programların incelenmesi, okulöncesi eğitimde yıllık ve günlük programların hazırlanma ilkeleri, yıllık ve günlük programların hazırlanması, program değerlendirme, okulöncesi eğitimde farklı program uygulamaları (High Scope, Head Start, Montessori, çocuktan çocuğa, anne çocuk eğitimi, Reggio Emilio, vb.)

29-DERSİN ADI: ÖZEL EĞİTİM VE KAYNAŞTIRMA (3 0 3 3)

Özel eğitimde temel kavramlar, özel eğitimin ilkeleri, farklı engel gruplarında tanımlama ve sınıflandırma, eğitim yaklaşımları, entegrasyonun tanımı, ilkeleri, önemi, dünyadaki ve Türkiye'deki farklı özel eğitim ve entegrasyon uygulamaları, özel eğitim ve entegrasyon konusunda yapılan araştırmaların incelenmesi, ebeveynlerin ve diğer yetişkinlerin engelli çocuğa yönelik tutumları, engelli çocuğa sahip ebeveynlere yönelik rehberlik çalışmaları.

30-DERSİN ADI: AİLE EĞİTİMİ (3 0 3 3)

Yetişkin psikolojisi (temel kavramlar); yetişkin dönemleri (genç yetişkinlik dönemi, genç yetişkinlik döneminin özellikleri(fiziksel, zihinsel, psikolojik ve toplumsal); orta yaş dönemi, orta yaş dönemi özellikleri (bedensel, zihinsel, kişilik, cinsel değişimler (menapoz ve andropoz); toplumsal yaşam (iş ve meslek, emeklilik); aile eğitimi ile ilgili terimler ve kavramlar; aile eğitiminin gerekliliği; aile eğitimi alanındaki gelişmeler; aile eğitiminde programların ilkeleri; aile eğitim programlarının etkililiği (programların değerlendirilmesi, programlarla ilgili araştırma sonuçları); aile eğitiminde modeller (ev merkezli programlar, kurum

merkezli programlar); yurtdışında uygulanan aile eğitim programları; ülkemizde uygulanan aile eğitim programları; aile eğitiminde yeni gelişmeler.

31-DERSİN ADI: ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ (2 2 3 4)

Araştırma yöntem bilimine ilişkin temel kavramlar (bilgi, bilim, bilimsel yöntem, araştırma), araştırma önerisi (projesi) geliştirme, problem tanımlama (araştırma sorusu, hipotez, literatür tarama, araştırmanın önemi, sınırlılık, varsayım, tanımlar), yöntem (araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama teknikleri, verilerin analizi), bilimsel raporlaştırmada ilke ve kurallar (raporda düzen, çizelge ve şekillerin hazırlanması ve sunumu, aktarmalar, metin içinde kaynak gösterme, kaynakça düzenleme).

32-DERSİN ADI: UYGULAMA I (2 6 5 8)

Öğrencilerin okulöncesi eğitim programı hazırlayarak, bu döneme kadar teorik derslerde aldıkları bilgilerin uygulamasını kreş ve gündüz bakımevlerinde, özel, resmi okullarda, anasınıfı veya bağımsız anaokullarında yapmaları.

33-DERSİN ADI: İLKÖĞRETİME HAZIRLIK VE İLKÖĞRETİM PROGRAMI (3 0 3 3)

İlköğretimin çocuğun hayatındaki yeri ve önemi, okul olgunluğu, eğitim ve bireysel yeterlilikler arasındaki ilişki, ilköğretime geçişte karşılaşılan sorunlar, ilköğretim programlarının incelenmesi (amaçlar, eğitim-öğretim ilkeleri, ilköğretim okulunun özellikleri, programın yapısı), okulöncesi ve ilköğretim programlarının karşılaştırılması, okulöncesi eğitimle ilköğretim arasındaki entegrasyonu sağlayacak çalışmaların planlanması, entegrasyon çalışmalarında okulöncesi öğretmenine ve sınıf öğretmenine düşen görev ve sorumlulukların analizi.

34-DERSİN ADI: OKULÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA YÖNETİM VE DENETİM (3 0 3 3)

Yönetim, yönetim bilimi, yönetim yaklaşımları, yönetim süreçleri, eğitim yönetimi ve liderlik, liderlik ve gruplar, moral, örgütsel davranışlar, personel nitelikleri, personelin iş tatmini, monotonluk, işe devamsızlık, verimlilik, iş yeri sorunları ve uyum, okulöncesi eğitim kurumlarında yönetsel uygulamalar, okulöncesi eğitim kurumlarında yönetimin ve çalışan personelin diğer kurumlarda çalışanlardan farkı, okulöncesi eğitim kurumlarında toplam kaliteye ulaşma, okulöncesi eğitim kurumlarında denetim sistemi.

35-DERSİN ADI: EĞİTİM ARAŞTIRMALARINDA VERİ ANALİZİ (2 2 3 4)

Temel kavramlar (araştırma sorusu, hipotez, betimsel istatistik, anlam çıkartıcı istatistik, evren, örneklem, değişken, ölçek); veri analizinde uygun istatistiğin seçimini etkileyen faktörler; betimsel istatistikler (tek değişkenli ve çok değişkenli frekans dağılımları ve grafikler; merkezi eğilim (ortalama, ortanca, mod) ve değişkenlik ölçüleri (standart sapma, çeyrek sapma, ranj) değişim katsayısı, çarpıklık ve baskılık katsayısı, yüzdellikler); standart normal dağılım ve özellikleri; hipotez testi ve aşamaları; parametrik istatistikler (ilişkisiz örneklem için t-testi ve tek yönlü varyans analizi; ilişkili örneklem için t-testi ve tek yönlü varyans analizi; basit doğrusal korelasyon teknikleri (Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı); basit doğrusal regresyon analizi); parametrik olmayan istatistikler (kay-kare testi (tek değişken, iki değişken); ilişkisiz örneklem için Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis II-testi; ilişkili

örneklem için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi; Spearman Brown sıra farkları korelasyon katsayısı.

36.DERSİN ADI: UYGULAMA II (2 6 5 8)

Öğrencilerin okulöncesi eğitim programı hazırlayarak, bu döneme kadar teorik derslerde aldıkları bilgilerin uygulamasını ilköğretim okullarına bağlı anasınıflarında yapmaları.